

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség : Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.

Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

HALÁSZAT - (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässer-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Felhívások. — Dr. Unger Emil egyetemi m.-tanár — A párizsi nemzetközi halászati kongresszus. — A vöröskórás nevű hal-
betegség (purpura cyprinorum). *Papp Anna*. — A halastó kártevő madarai. *Kézdivásárhelyi Benkő Pál*. — Az olaszországi tavak halá-
szatáról. — Külföldi lapszemle. — Személyi hírek. — Hirdetmény. — Ujdonságok—Vegyesek. — Árjegyzések—Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Amtlicher Teil. — Dr. E. Unger Privatdozent. — Internationaler Fischereikongress in Paris. —
Die Rotseuche des Karpfens. — Die schädlichen Vögel in der Teichwirtschaft. — Die Fischerei der Seen in Italien. — Auslandschau. —
Vermischte Mitteilungen. — Fischpreise. — Annoncen.

AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Felhívások.

Lapunk jelen számához mindazon tisztelt tagjaink és előfizetőink részére, akik idei sőt esetleg multévi díjaikkal hátralékban vannak, egy-egy postatakarékpénztári befizetőlapot mellékelünk, melyen tartozásuk összegét is feltüntettük. Tisztelettel kérjük, hogy a feltüntetett összeget a befizetőlap felhasználásával egyesületünk pénztárába késedelem nélkül befizetni szíveskedjenek.

Budapest, 1931 szeptember hó 15-én.

Az elnökség.

Egyesületünk f. é. szeptember hó 4-én megtartott vá'asztmányi ülése foglalkozott a halászati tilalom kérdésével. Ennek kapcsán felhívjuk azon halászati társulatokat, jogtulajdonosokat és halászatok bérlőit, akik a jövő évi halászati tilalom felfüggesztését halivadék behelyezés vállalása ellenében kérni óhajtják, hogy eme szándékukat már most bejelenteni s a földművelésügyi miniszter úrhoz címzett kérvényeiket is mielőbb az egyesület útján felterjeszteni szíveskedjenek.

A multak tapasztalataira való tekintettel, az ilyen kérésekkel ugyanis nem tavasszal, hanem már ősszel kell foglalkozni, hogy az egyesület részéről az akció idejekorán előkészíthető és kellő támogatásban részesíthető legyen.

Budapest, 1931 szeptember hó 15-én.

Az elnökség.

Dr. Unger Emil

— egyetemi magántanár —

A hivatalos lap f. évi augusztus hó 18-i 186. száma közli a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter Úr 7946/IV. 1931. sz. rendeletét, mely szerint *Unger Emil doktornak*, lapunk illusztris szerkesztőjének a kir. magy. tudomány egyetemi közgazdaság tudományi karon a „*Halgazdaságtan*“ c. tárgykörből történt magántanári képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és őt e minőségében megerősítette.

E száraz stílusban tartott hivatalos kommuniké méltatásánál két örvendetes tényt óhajtunk leszögezni. Az egyik, hogy az arra illetékes tényezők, elsősorban a közgazdaságtudományi kar, tudatában van az édesvízi halászat és okszerű haltenyésztés nagy nemzetgazdasági jelentőségének, mert az eddigi előadó lemondása folytán megüresedett docentura fenntartása mellett döntött, a másik pedig az, hogy ezt a kérdést a legszerencsésebben oldotta meg, amidőn a halgazdaság tudományának előadására *Unger Emil doktort* nyerte meg.

Hogy mennyire égetően szükséges, miszerint felsőoktatásunkban a halászati tudományok kellőképpen képviselve legyenek, azt leginkább az a körülmény igazolja, hogy noha immár mintegy 17.000 kat. holdon történik hazánkban a haltenyésztés, gazdáink a legutóbbi évekig e már igen fejlett tudományszakból rendszeres kiképzést nem nyerhettek. A gazdasági akadémiákon ugyan az állattenyésztéssel kapcsolatosan a haltenyésztés kérdését

is érintették, de ez csak mellékesen történhetett, már csak azért is, mert ez a tárgykör merőben eltér az állattenyésztés bármelyik ágától és eredményes tanítására csakis speciális szakemberek vállalkozhatnak. Németországban, Ausztriában, Franciaországban és Csehországban rendszeresen tartott halászati tanfolyamokon kívül már évtizedekkel ezelőtt szervezett külön főiskolai tan-székeken képezik ki a tógazdákat.

E lap olvasóinak nem kell Unger Emil doktort külön bemutatnunk. Több évtizedes tudományos munkálkodása, amely a gyakorlattal mindig a legszorosabb kapcsolatban állott, e lap hasábjairól jól ismeretes. Az ő tudományos munkássága azonban messze túlnőtt e lap szerény keretein, amennyiben önálló vizsgálatokon alapuló értekezései, melyek hazai és külföldi szaklapokban láttak napvilágot, nevét külföldön is ismerítették. Itt csak néhány fontosabb értekezéséről emlékezünk meg, hiszen valamennyinek felsorolásához nem áll elég tér rendelkezésünkre. Évtizedekkel ezelőtt két, Magyarországon még nem talált víziszervezetet fedezett fel, és pedig a *Wolffia arhiza* nevű rendkívül kicsiny békalencse fajt és a *Corophium curvispinum* nevű apró rákocskát. Az ezekről írott értekezései szakkörökben nagy fel-tűnést keltettek és „szerencséskezű“ jelzővel illették kartársai. Számos olyan értekezése jelent meg, amelyek főleg gyakorlati vonatkozásuknál fogva nagy jelentősé-gűek. Ezek leginkább a halak természetes táplálékának tanulmányozására, a halak növekedésére és fejlődésére és a magyar tenyészponty alaki sajátosságaira vonatkoz-nak. Tanulmányozta a kecsge természetes táplálékát képező tiszavirág, (*Palingenia longicauda*) életmódját, fejlődési és szaporodási viszonyait, a garda (*Pelecus cultratus*), a ponty (*Cyprinus carpio*), a süllő (*Lucioperca sandra*) természetes táplálékát gyomortartalom vizsgálatok alapján, megállapította továbbá, hogy a magyar tenyész-ponty kiválóságát nemcsak hosszirányú és magasság-beli növekedése biztosítja, hanem az a tény is, miszerint az a külföldről származók mellett szélességben is a leginkább gyarapodik. Nagy jelentőségű a Balaton két süllőfajának a fogassüllőnek és a kőssüllőnek (*Lucioperca Volgensis*) növekedésére vonatkozó vizsgálatai, továbbá a savaknak, sóknak és lúgos anyagoknak a halakra gya-korolt mérgező hatásáról szóló értekezése is. Ezekon kívül még számos önálló vizsgálatokon alapuló érteke-zése, igen sok ismeretterjesztő cikke jelent meg és végül ő írta meg az első magyar *halhatározó* könyvet is.

Nagy szorgalommal és fáradsággal a tudás kincsesárát hordta össze, amely olyan tőke, melynek a köz javára kell kamatoznia. Most amidőn ennek lehetősége a magántanári képesítés folytán bekövetkezett, őszinte szívből üdvözljük az *Országos Halászati Egyesület vezetősége és tagjai nevében* és kívánjuk, hogy úgy egye-sületünk körében, mint az oktatás terén még sokáig teljes munkaképessége birtokában folytathassa közhasznú mun-kásságát.

A párizsi nemzetközi halászati kongresszus.

A VII-ik nemzetközi vízgazdasági és halászati kongresszus a f. év július 20—26. közt tartatott meg a párizsi gyarmatügyi kiállítással kapcsolatban.

A kongresszust a gyarmatügyi kiállítás főbejárati pavillonjában 20-án délelőtt ünnepélyes keretek között nyitotta meg Chappedelaine tengeri kereskedelmi minisz-ter. Ugyanezen nap délutánján a szakosztályi ülések

már megkezdődtek, 6 órakor pedig a kiállítás elnöke Lyautey marsall látta vendégül és üdvözölte a kongresszusi tagokat.

A kongresszus a következőképp tagozódott:

- I. csoport: tengeri halászat és ipar,
- II. „ folyami halászat,
- III. „ a gyarmatok halászata.

A II. csoport 3 osztálya a mesterséges tógazda-ságokat és haltenyésztést tárgyalta és pedig

- A) alosztály a süllőfélék és
- B) „ pontytenyésztés és értékesítéssel kap-csolatos kérdéseket.

A magyar haltermelést főleg ezen osztály tárgya-lásai érintették, a tógazdaságok szempontjából pedig a gróf Neufbourg elnökletével ülésező pontytenyésztési alosztály működése bírt nagy fontossággal.

Ezen üléseken Csehországot az V. Susta, hg. Lobkovitz, dr. Schäferna, és gr. Kinszky képviselték, Lengyelország részéről dr. Staff és dr. Spiczakow tanár, a franciák részéről gr. Lecontre, dr. Pommier, Hirsch és számos tógazda, Romániából Pasconei a magyar halászi egyesület részéről pedig alulírott, továbbá Zimmer Ferenc keresk. főtanácsos és dr. Lukács Károly a Balaton halászati rt. igazgatója —, a kormány kép-viseletében pedig Kun László főmérnök vett részt. Saj-nos, hogy a pontytermelés és értékesítés kérdésében a legfontosabb szerepet vivő Németország nem képvisel-tette magát a július kezdetén beállott politikai feszült-ség és ezt követő pénzkrisis miatt. Nem vett részt Ausztria sem a kongresszuson.

Az alosztály legfőbb tárgyalási anyagát a pontyérté-kesítés körül az utóbbi évek alatt mutatkozó nehézségek elhárítása képezte. Már megelőzően gr. Neufbourg egy cikkben ismertette a pontytenyésztés ezidőszertinti problémáit, és kérdőpontokat intézett a pontytermelő országok-hoz a termelés és értékesítés statisztikájának összeállít-ása érdekében, amelynek alapján következtetést lehes-sen vonni arra nézve, hogy az állandó áresést a ponty túltermelése okozza-e vagy pedig az európai fogyasztó piacokon a termés helytelen elosztásának következménye.

A beérkezett válaszok szerint:

Németországban	termelés	fogyasztás	kivitel	behozatal	q
1913 évben	60.000	75.100	1366	16.466	„
1924 „	45.000	50.416	34	5496	„
1930 „	55.000	72.340	9	17.349	„

(A behozattal főleg Magyar-, Franciaország és Jugo-szláviából)

Franciaország	termelés	fogyasztás	kivitel	q
1913	20.000	15.000	5000	q
1930	30—35.000	25.000	5—10.000	„

A kivitelből körülbelül 4000 mázsa Németországra, a többi Belgium, Itália és Angliára esik.

Lengyelország	termelés	fogyasztás	q
1924	70.000	63.000	q
1930	90.000	100.500	„

Csehszlovákiának 1930-ban 26.000 q termése volt, melyből 19.000 belföldi fogyasztásra, 7000 pedig kivitelre került.

A Magyar pontytermés ezidőszertint 30.000 mázsára tehető, amelyből mintegy 20.000 mázsa kivitelre jut. A magyar édesvízi összes halkivitel a következőképp osz-lott meg 1930. évben:

Ausztria	3900	q
Csehszlovákia	1800	„
Németország	5700	„
Lengyelország	8600	„

Az előkészítő tárgyalások 20-án délután és 21-én egész nap folytak, a július 22-én tartott főülésem pedig a szűkebb körű bizottság által összeállított határozati javaslat terjesztetett elő, amely kivonatban a következő:

A kongresszus megállapítja, hogy a pontyértékesítés újabb nehézségekkel küzd, aminek oka a természetnek a különböző piacokon való helytelen és alkalmatlan időben való elosztása. E nehézségek következménye az is, hogy a jövőben új tőkének a halgazdaságokba való fektetése nem lesz jövedelmező.

A fokozódó nehézségek ellensúlyozására javasolja a kongresszus, hogy az érdekelt államok vegyék tekintetbe a következő direktívákat:

1. Minden állam vámstatisztikái hivatala vezessen nyilvántartást a pontybehozatal és kivitelről (nettósúly) a többi édesvízi halaktól elkülönítve.

2. A termelő és kereskedő szervezeteknek állandó összeköttetést kell fenntartani, hogy egymást pontosan értesítsék az értékesítés lebonyolítására kedvező hely és időről.

3. Minden termelő ország növelje saját belfogyasztását azáltal, hogy a szállítási távolságot csökkenti, s megfelelő propagandát fejt ki —, amelyhez a vidéki hatóságok támogatását is igénybe veszi.

A propagandaeszközeiül a következőket javasolta a kongresszusi bizottság:

A) A kicsinybeni eladási árat a jelenleg kedvezőten gazdasági viszonyok közt élő fogyasztó számára megfizethetővé kell tenni. Ennek eszközei:

a) a vételár mérséklése —, melyet a termelés és kereskedelem szociális terheinek és adóinak csökkentése tesz lehetővé;

b) azon kiskereskedőknek kedvezményben való részesítése, akik az egyedsúlynál kisebb nyereséggel beérik, és ezáltal eladási többletet érnek el;

c) a tengeri halak vasúti és kincstári kedvezményei nek az édesvízi halakra való kiterjesztése.

B) A fogyasztóközönség igényének, a helynek és körülményeknek figyelembe vételével jó minőségű árut kell szolgáltatni, amit elő lehet segíteni vidéken élőhaltartályok felállításával és szaporításával —, nyári halászattal (azon országokban ahol a természeti feltételek megengedik) végül a halászati szezon elején a tógazdák-nak gazdasági hitelt kell nyújtani;

a) a közönség körében propagandát kell kifejteni, felvilágosítani a pontyfogyasztás előnyeiről — esetleg a sajtót is igénybe venni, halkészítésre vonatkozó recepteket terjeszteni, mintaküldemények, halfőzőkurzusok stb. is szolgálhatnak erre, amelyek igazolják, hogy a kifejlett ponty kiválóan alkalmas a táplálkozásra;

b) a szindikátusok márkázzák a szállítmányt és ezzel garantálják a minőséget és szállítást.

A fenti előterjesztés a záróülésen határozati javaslattá vált.

A kongresszus három osztályának ülésein több érdekes előadás és javaslat hangzott el: Gallois egy gyorsnövésű és előnyös formájú francia pontytypus kitenyészteséről tartott előadást, dr. Spiczakoff krakkói professzor a pontytenyésztés okserű terveiről, Du Puytison a pontytermelés fejlődéséről Limoaisinban. Zimmer kereskedelmi főtanácsos hosszabb írásbeli beadványban javasolta, hogy tömegfogyasztásra az ár csökkentése végett a ponty jelgelve hozassék piacra, továbbá, hogy a termelés inkább a pikkelyes pontynak adjon előnyt a tükrössel szemben. A beadványt dr. Lukács Károly ismertette röviden francia nyelven.

A salmonida termelői alosztály ülésében dr. Lukács Károly a balatoni fogasról tartott igen tanulságos előadást.

A pontyértékesítésre vonatkozó tárgyalásokat 22-én délután a halkereskedők és tógazdák közösen tartott értekezlete fejezte be, amelyen a termelők és kereskedők együttes működésének részleteit beszélték meg, hogy az eladási ár úgy Franciaországban, mint külföldön javuljon. Elhatározta a bizottság azt is, hogy az őszi értékesítés érdekében Németországnak egy később meghatározandó városában a német tógazdák részvételével még egy megbeszélést tartanak. Erről a magyar halászati egyesület külön értesítést fog kapni.

A kongresszusi tagok részére 23-án tanulmányi kirándulás rendeztetett Gratterauba, ahol Párizsban városi kezelés alatt mesterséges pisztráng és pataki saibling tenyésztő telepe van főleg azon célra, hogy a Szajna vízmedence népesítésére ivadékokat termeljenek.

Ugyanezen napon a tagok másik csoportja Boulogne sur Mer-be tett tanulmányi kirándulást, 24-én pedig Epernay mellett levő pontyos tógazdaságot (Grand Louppy) szemléltük meg, ahol többféle típusú sás- és nádvágó mótoros csónakot mutattak be működés közben (Lauvergnat, Maupoix, Eureka stb.).

25-én délelőtt volt a kongresszus záróülése, amelyen az elnök a csoportoknak az ülészak alatt hozott határozati javaslatait terjesztette elő elfogadás végett, s a következő nemzetközi kongresszus helyéül Angliát jelölték meg.

Este a Hotel Continental fényesen feldíszített termeiben Reynaud gyarmatügyi miniszter részvételével záróbankett fejezte be a kongresszust.

vitéz Illésy Zoltán.

A vöröskórság nevű halbetegség (purpurea cyprinorum).

A vöröskórság legjellemzőbb tünetei a következők:

1. A beteg halak bőre a has és az oldalak alsó részén gyengébb vagy erősebb vöröses színeződést mutat. Gyakran megvörösödnek a mell- és a hasúszók is. A vöröses színeződést részben a bőr finom hajszálereinek nagymérvű kitágulása és a bőr alatti vérömlések idézik elő. Előfordul azonban az is, hogy a vöröses színeződés határozottan nem tapasztalható.

2. Pathológiai elváltozások láthatók a kopoltyúkon, melyek rendszeren kisebb-nagyobb darabon elhálnak, s ezáltal foltosak lesznek. Ez sem tapasztalható azonban mindig.

3. A testüreget véres, nyálkás, genyes folyadék tölti ki, amely sokszor már gyenge nyomásra is szivárog az erősen gyulladt végbélnyíláson. Ha felnyitjuk az elpusztult hal hasüregét, a genyes, véres-vizes váladék kiömlik.

A vöröskórságban megbetegedett halak bágyadtak lesznek, a vízszíneire jönnek és ott mozdulatlanul állnak, gyakran oldalra fekszenek és később — olykor a megbetegedés után csak hetek múlva — elpusztulnak.

A vöröskórság nem egységes betegség. Régebben a betegség okozójának a *Bacterium cyprinica Plehn*-t tartották. Újabb bakteriológiai vizsgálatok azonban még két új baktériumfajt találtak a betegség kórokozójának (sőt meglehet, hogy több is van), melyek a betegség legfeltűnőbb tünetén (vörös színeződés) kívül különböző belső elváltozásokat idéznek elő, aszerint, hogy melyik baktériumfaj van jelen.

Bacterium cyprinica Plehn által előidéztet vöröskórság, mely a pontyot és compót támadja meg, kevésbé veszélyes, s a fertőzött halak gyakran meg is gyógyulnak. A *B. cyprinica P.* által okozott vöröskórságra nézve jellemző a bél gyulladása. A bél nyálkahártyája helyenként apró fekélyek által el van roncsolva. Gyakori a szívburok gyulladással megvastagodása, a szív és az úszóhólyag megnagyobbodásával együtt.

A kórokozó baktérium a beteg halak minden szervében, de különösen a vérben, nagy mennyiségben található.

A *B. cyprinica P.* rövid, pálcika alakú, mozdulatlan bacillus, mely a zselatin táptalajt nem folyósítja el, de fluoreszkálóvá teszi.

Pseudomonas plehniae által okozott vöröskórság (Spickermann és Thienemann tanulmányozták) majd minden beteg halat elpusztít. A betegség hashártyagyulladásal kezdődik, amely végül általános fertőzésbe megy át. Az egész testüreget nyúlós geny tölti ki. Az áramló vérben temérdek mennyiségű baktériumot találtak.

A *Pseudomonas plehniae* mozgó, pálcika alakú baktérium, a zselatin táptalajt elfolyósítja és Gram pozitív.

David és Fiebiger, több ízben és különböző helyeken fellépett vöröskórságot tanulmányozva, a betegség kórokozójául az előbbiektől eltérő új baktériumot találtak, amelyet görbe alakja miatt *Vibrio piscium*-nak neveztek el. A beteg halakon a jellegzetes külső vérzéseken kívül pikkelyborzolódnak és feltűnő kopolyúelváltozást találtak. A kopolyúk egészen vörösek és dagadtak voltak. Némely kopolyúlevélke, mint fehér csík válik ki a többi közül és egészen vértelennek látszik. A felhám laza, mintha le akarna esni, a kopolyúk gyakran foltosak, a felhám, különösen a széleken, elpusztul s a kopolyúszáik szabadon állanak.

A betegség belső tünetei: a hasüregben sűrű, véres izzadmány, feltűnő a zsigerek halványsága is. Az izomzatban sok esetben kiterjedt vérzések találhatók, miáltal az izomzat foltos képet nyer. Sok baktériumot találtak a vérben, úgyszintén a vesékben és az epehólyagban is. A betegségnak sok hal esik áldozatul.

A vöröskórság általánosan elterjedt, s a legtöbb kárt okozó, fertőző halbetegségek közé tartozik. Ezen betegség tanulmányozása talán a legtöbbet foglalkoztatta a szakembereket. Azonban a számos kísérlet és tanulmány ellenére még ma sem ismeretes, hogy milyen külső tényezők hatására lép fel, mi kedvez továbbterjedésének és hogyan védekezhetünk hathatósan ellene. Nincs az a kifogástalanul kezelt tógazdaság, ahol elő ne fordulhatna. Néhol a lefolyása enyhe.

A baj elleni védekezést igen megnehezíti az a körülmény, hogy a kezdeti stádiumban, a lappangási idő alatt, a betegség nem ismerhető fel, úgyhogy rendszeren csak akkor vesszük észre, mikor már elharapódzott a baj és a halak pusztulni kezdenek. Ha a megbetegedés tömeges, járványszerű, a betegség kimenetele igen súlyos és igen nagy a veszteség. Gyakran a halállomány 40—70%-a áldozatul esik. A beteg halak húsa az emberre nézve nem veszélyes, azonban a vöröskóros halakat gusztusosan külsejük miatt nem igen lehet értékesíteni.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a betegség leginkább a kihelyezés után, mikor a víz már fölmelegedik és a halak táplálkozni kezdenek, akkor lép fel, de ezt sem lehet általánosítani, mert előfordult olyan eset is, hogy a halak a tóban teleltek, mégis megkapták a vöröskórságot. A betegség kezdetén, mikor még nem tömegesen mutatkozik, friss víz keresztülvezetésével és a tónak mésztejjel való kezelésével sikerülhet a baj továbbterjedését megakadályozni. Ha azonban a fertőzés igen nagy-

mérvű, akkor jóformán tehetetlenül nézzük, hogyan tizedeli meg a halakat. A mésztejjel való kezelés úgy történik, hogy égetett meszet hideg vízbe beoltva, híg mésztejet készítünk, s ezt öntöző kannával vagy lapáttal, a partokon kezdve, befelé haladva beadagoljuk a vízbe. A meszezés hatása abban áll, hogy a mésztej, beöntve a tóba, csapadékot képez és magával rántja a mélybe a baktériumokat, melyek esetleg el is pusztulnak.

A meszezésnek tehát főképpen mechanikai tisztító ereje van. Egy katasztrális holdra 1 q égetett mesz szükséges. Ezt a mennyiséget azonban nem egyszerre, hanem minél több részletben, körülbelül 8 nap alatt szokták adagolni.

Papp Anna

HIRSCH IMRE

okleveles gazda

Magyarország és Horvát-Szlavonország legkiválóbb tógazdaságaiban szerzett 17 éves prakszisa alapján

elvállalja tógazdaságoknak a berendezését, kezelését, haltermelések belföldi és külföldi értékesítését, feles és részes tógazdaságok számadásainak szakszerű vezetését s azoknak az ellenőrzését, kihelyezési és lehalászási tervek, halászati üzemerveknek a készítését, valamint etetési előírányzatok

úgyszintén haltakarmányoknak az állandó beszerzését az ország bármelyik részében is (Telefonszám: 24.)

Szent Anna u. 35

DEBRECEN

A halastó kártevő madarai.*

Irta: Kézdivásár helyi Benkő Pál, Gödöllő.

Gödöllő határában, a Rákos patak mellett elterülő ingoványos tőzegláp-területen egy 50 kat. holdas halastavat építettem. Ez a kincstári terület addig a vidék legcsunyább és semmi hasznot nem adó területe volt. 300 millió korona kölcsönvevett pénzzel értem el célomat, hogy a kipusztított, haszontalan, vadhalak helyét nemes tükrősponty foglalhassa el.

Az volt a számításom, hogy a haltenyésztés szánából fizetem vissza a befektetés költségeit, tehát elhíhető, hogy nagy gonddal etettem és óvtam halaimat, melyek úgyszólván naponként, szemmel láthatóan nőttek.

Egy szép napon jelenti etető emberem, hogy a tó felett egy nagy tarka „Sasmadár“ kering, sőt vércse módra egyhelyben szítál, majd lecsap a vízre, honnan egy-egy szép nagy hallal távozik.

Elképzelhető az a düh — székely emberről lévén szó — mellyel a legjobb puskámat lekaptam az állványról és megfelelő töltényekkel szaladtam a tó mellé, hogy ízzé-porrá löjem a rablót, mely fényes nappal, az adóságra épített halastavaim legszebb pontyait lopja. Az én sasom indokolt óvatosságból, nyugodt körözéssel elment a mintegy kilométerre eső másik tószakasz fölé, ott repült álló helyzetben, hogy kinézze azt a legszebb pontyot, mely elég ügyetlen a felülről jövő támadás ellen. Mikor 200 lépésre közelítettem meg, akkor csapott a tóba, mint egy kő, úgy esett s pár másodpercig a víz színén dolgozva egy szép, kilónál nagyobb hallal a közeli legelőre kiszállt fogyasztani. Meg sem próbáltam belopni, láttam, hogy mint a többi sasfélék, a puskát ez sem kedveli.

* A „Kócsag“ 1930. évi III. évf. 3—4. számából.

Bosszúságomat növelte, mikor megláttam, hogy nem egyedül van az én halászbarátom, hanem négyen is vannak. Lesbe ültem, nem jött egy se lövésre. Rálöttem messziről, fel se vette. Cölöpcsapdákat állítottam fel a tó partján, gondoltam, majd megfogódnak.

Nem szállott rá hosszú ideig, míg egyszer szeles időben az egyiket a csapdában találtam. Lábaít a vas szétroncsolta, különben még élt. — Szélben, mikor hullámszik a víz, nem lát a magasból a vízbe, ezért ilyenkor a víz melletti magas tárgyakra ül, onnan lesi a jó szerencsét. Mégpedig sokáig kell lesnie, mert a hal sem jár szeles időben a víz színén.

Amilyen dühös voltam rá, úgy megszántam a nyomorultat. Összetört lábakkal, az agyonverés előtt, ily gyönyörű szép madár! Ha eleresztem, nem él meg, lassú éhhalál kínzóbb a rövid végzetnél. Meg ha már kiirtottam, valamire használni is kellene. Mentőgondolatom támadt: a premontrei rend főgimnáziumának küldtem Gödöllőre, hol hálás köszönettel fogadták, szertáruk részére kitémették.

A koporsónál még a kőszív is meglágyul, én is felfogadtam, hogy többé nem ejtem el; inkább elriasztom ezt a kártékony, de gyönyörű és ritkuló madarat.

A barna kányát is gyakran értem haltolvajlásra s mivel kegyetlen madár, pusztításai miatt megérdemelte, pár darabot lelőttem.

Sokkal több kárt tesznek a tógazdaságban a gémekek. Ezek a hosszúnyakú, vadtekintetű, ravasz, alattomos madarak, bár hatalmas testük, szép tollazatuk miatt impozáns megjelenésűek, nem szimpatikusak és a halastavak hiénái. Hol egyenként, hol 20—30 csapatokban jelennek meg a halastavon, beszállva a tó füves vagy bokros szélére, hol a hal inkább jár s hol jelenlétük nem oly feltűnő. Itt egyenként kellő távolságra egymástól lesbe állnak s az előttük gyanútlanul táplálék után járó halat, mégpedig inkább a nagyokat, mint az aprót, hatalmas csőrükkel agyonvágják.

A valamivel nagyobbtestű szürke gém sokkal károsabb a halastógazdaságra, mint a vörös gém, mely utóbbi káros apró állatok fogyasztásával hasznot is tesz.

Egy alkalommal 28 drb, többnyire fiatal szürke gém jelent meg halastavainkon, csapásszámba ment kártételük. Igen sok 1 kiló körüli nemesponty-hullát találtam nyomukban; ezért feltételezem, hogy többet ver agyon, mint amennyit elfogyaszt.

Az apróbb gémekek inkább az ivótóba, a halivadékban tennének kárt; de buzgón irtják a halászatra káros rovarokat és hullókat is, miáltal kártételük kiegyenlítést nyer.

Igy vagyunk a kis és nagy kócsaggal, melyek kevés számuk miatt sem okozhatnak nagy kárt s melyeket mint a madárvilág pusztuló gyönyörűségeit a törvény szigorú tilalmától eltekintve sem szabad bántani.

Nincs sok belőle és szintén káros-hasznos a bölömbika, bakcsó is. A különböző fajtájú vadkacsák, sirályok, búvárok mind esznek halat. A nagy kárókatona fő tápláléka a hal. A szárcsa és általában a vízen élő madarak nagy része eszi a halat. Ezek nagy része a hálnak adott darát is fogyasztja. A gyönyörűségeit, ragyogótollú jégmadár is hallal él. Sokszor megfigyeltem, mint lesi a vízrehajló ágról a patak szélén uszkáló kis halat, rácsap, visszaszáll vele az ágra és elfogyasztja.

Nem akarom egyenként felsorolni a madárvilág halfogyasztó szépségű egyedeket; hanem inkább nagy általánosságban óhajtók foglalkozni mint ornitológus és halász a fontos, közgazdasági érdeket is érintő kérdéssel.

Hazánkban ma 17.000 holdat kitevő tógazdaság van. Klímánk, talajunk igen alkalmas erre. Csak felemlít-

tem, hogy míg Németországban a gondos tógazda a mi kat. holdunknak megfelelő vízterületen, egy évben — etetés nélkül — 20—30 kg pontyot tud termelni; addig mi 80—100 kilót is tudunk. Etetéssel ők holdanként 80—100 kilóig jutnak; tehát csak annyit, mint mi etetés nélkül; mi pedig rendes etetéssel holdanként 5—6 mázsa halat nyerhetünk. Ezért van az, hogy Németországba és Lengyelországba — a kiviteli nehézségek dacára is — szép mennyiséget adunk el. A halastógazdaság hazánkban ma egyik legjövődelműbb gazdasági üzletág, mellyel foglalkozni ott, hol hely van hozzá, nagyon érdemes.

Ha én 50 fillér ára gabonával 1 kiló tükröspontyot nevelek, ha a befektetés amortizációját, kezelési költségeit is hozzáadva, legfeljebb 1 pengőbe kerül 1 kiló ponty: nem veszíthetek az üzleten, még ha olcsón adnám el a halat, akkor sem.

Ezt a nagy gazdasági érdeket próbáljuk megvédeni úgy, hogy az ornitológus lelke se fájjon a tömegesen kiirtott madarakért.

Mesterséges tógazdaságban a leivás, apróhalnevelés külön, kisebb tószakaszban történik. Csak 2—10 dékás ivadékot rakunk ki a tavakba vagy nagyobbakat. Ha tehát az ivó és nevelő tószakaszt meg tudjuk védeni a káros madaraktól, ezt pedig könnyű megővni, hiszen kis terület, már nagy eredményt értünk el. Nem károsítanak a kis halakat fogyasztó madarak, hisz éppen ezen tószakaszokba kisebb, 1/4 kilós harcsákat is szoktunk rakni, hogy a sok szemét halat, milyen a keszeg, mely fogyaszt, de nem érték, kipusztítsa.

A mi tavaink vadkacsával, szárcsával tele vannak, semmi kárt nem tesznek a nemes halakban, mert ezek már nagyok; ellenben hasznot hajtának a békák, vadhalak pusztításával.

Kárt tennének a sasfélék és a nagy gémekek, melyek a kilós halat is elpusztítják. Ezek ellen védekezzünk elriasztással inkább, mint kiirtással. A halászast vagy rárót ijesztő lövésekkel, madárijesztőkkel tartjuk távol. A gémekekből elég párat lelőni, elmegy a többi. Hasonlóan bánjunk el a barna kányával is. Ez is rászolgált a dézsmára, de ritkuló madár, ne pusztítsuk ki.

Általában a madárellenségek megközelítő kárt sem tesznek a halastavakban, mint a vidra. Egy kifejlett vidra egy nap alatt 20—25 kiló halat képes elpusztítani, tehát 35—40 pengő kárt okozni. Ennek a szép bundájára utazunk inkább és pusztítsuk, ahol csak lehet. Nyáron is jó a bőre.

A világ legszebb állatai a madarak, pártoljuk őket mindenütt. Kártevőseik ellen is védekezzünk úgy, hogy ne kívánjuk a madár életét. Kergessük el a halastóról, hol hasznos halainkba tenne kárt; engedjük élni a vadvizeken, hol számbavehető károsítás nélkül megélhetnek. Életösztöne hajtja a hal után, nem tudja, hogy nekünk érdekeinkbe vág az ő táplálkozása, ne büntessük szigorúan, halállal tudatlanságát. Tekintsük azt, hogy mi is életre utazunk, hogy magunkat fenntarthassuk. Nem szólva a húst kedvelőkről, kik kedves dédelgetett háziállataikat minden lelkifurdalás nélkül vágják le és fogyasztják el. Még a bicsérdista is ragadozó, növényi életet pusztít s mikor gyümölcsöt eszik, élő organizmust rombol, mely nem arra lett teremtve, hogy megegyődjék, hanem arra, hogy az illető növény fajtát fenntartsa, szaporodjék általa. Csekély okból ne pusztítsuk a madarakat, sok fajtájuk már úgyis fogyóban van és milyen egyhangú, sívár, üres lenne ez a sokszor gonderthes nyomorúságos élet, ha még madár sem lenne, mely kedves énekével vigasztal, lényével szórakoztat és segít elűzni bánatunkat, különösen nekünk elhagyott, árva magyaroknak.

Az olaszországi tavak halászatáról.

Tengeri halászat dolgában Olaszország ma vezető szerepet visz a Földközi tengeren, mert 637 motoros halászhajó birtokában nagyobb flottával büszkélkedhetik, mint az összes nemzetek együttvéve, melyek a Középtengeren halászattal foglalkoznak. A motoros és gőzhajós halászvállalkozókön kívül 23.000 vitorlás halászbárka járja a több, mint 8000 km hosszú partvonalat.

Mindamellett Olaszországban, ahol 18 kg hús az évi fejadag, amely szükséglet ellátására hetenként 5 millió líra értékű húst kénytelenek külföldről importálni, a haltermelés még messze alatta marad a szükségletnek és még jelentékeny behozatalra szorul friss halból épügy, mint halipari termékekből, noha az egy lakosra eső *halfogyasztás az évi 3 kg-ot sem* haladja meg.

Epp ezért a fasiszta uralom utóbbi éveiben rendkívül erős propaganda indult meg a belföldi haltermelés és halfogyasztás fokozására, hogy egyrészt a halászzal és haliparral foglalkozók életstandardját emeljék, másrészt a külföldnek halért és még inkább húsért fizetett óriási adót (együttvéve több, mint 600 millió líra), minél alacsonyabbra szorítsák.

A halértékesítés újjászervezését is sürgős feladatai közé sorozta a kormányzat, mert a friss halnak a távolabb lakó fogyasztókhöz juttatása vajmi kezdetleges módon történhetett csak idáig, amit legjobban bizonyítanak az átlagos évi 3 kg fejadagnak vidékenkénti alakulásában mutatkozó elképesztő különbségek. Pl a Bari melletti Molfettában 10 kg az évi fejadag, míg Biellában csak 0,28 kg, Rómában 4,67 kg, míg Basilicata hegyei közt, Aviglianóban mindössze tíz dekagramm.

A fasiszta kormány — a magasabb nemzetgazdasági cél érdekében — megértően gondoskodik a halkereskedelem előmozdításáról is, részint a vasúti szállítások gyorsabbá tételével, részint — ahol vasúti vonalak távolabb esnek — hűtőberendezésekkel ellátott speciális halszállító autók forgalomba hozatala által.

Minket az olasz halászat, haltenyésztés és halértékesítés megismerésére irányuló törekvésünkben nem annyira a tengeri, mint inkább a belvízi és pedig főleg tavi és tógazdasági halászati viszonyok érdekelték, s csak ezekre vonatkozóan fogunk a következőkben rövidre fogott tájékoztatást nyújtani, részben helyszíni tapasztalatok, részben Seligo,¹ Vinciguerra² összefoglaló munkái és az olasz földművelésügyi minisztérium által kiadott Bollettino di Pesca, di Piscicoltura e di Idrobiologia közleményei³ alapján.

Az olasz belvízi halászatnak is nagy jelentősége van az élelmezés és munkaügy szempontjából s több igen fontos problémával kell a kormányzatnak e téren is megbirkóznia. A fasiszta szindikátusokban ma 18 ezer édesvízi halász van felvéve, de a valóságban a halászok száma ennek háromszorosát is meghaladja. A tógazdasági halászok és „völgykultúrai“ munkások száma is meghaladja az 1500 főt. Az édesvízi halászat fejlesztése érdekében a kormányzat munkaprogramjában van felvéve többek között a halban rendkívül gazdag lagunák szabályozása és a mérges mocsárgázoktól, maláriától való mentesítése, a haltermő vizeknek eliszaposodástól és nyári kiszáradástól való megóvása, a vízi elektromossági vállalatok és a vegyi gyárak okozta halpusztítások, illetve vízszennye-

zések meggátolása, mindenek fölött pedig az ivadéknivelő telepek szaporítása és a halászati szakoktatás intézményes fejlesztése. A nemes halivadék hazai nevelésére az utóbbi években különösen rávetették magukat, hogy véget vessenek annak a túrhetetlen állapotnak, hogy továbbra is vágónszámra hozzák be észak felől a pisztrángot az Adige völgyeiben fekvő nyaraló-helyekre.

Az államilag kezelt haltenyésztő intézményeken kívül ma már 120 haltenyésztő vállalkozás van Olaszországban, ezek közül 76 szövetkezeti és részvénytársasági alapon működik. Ezeknek a fasiszta uralom alatti nagyarányú tevékenységét eléggé jellemzi ez a két számadat:

1921—22-ben a belvizek hallal való újranevelését szolgáló állami szerv (servizio di ripopolamento ittico delle acque interne) 30 millió ivadékot helyeztetett be, az elmúlt évben pedig ugyanez a szakfelügyelőség 200 millió ivadék behalásztásáról gondoskodott.

L. K.

(Folytatjuk.)

Külföldi lapszemle.

A német tógazdák összessége „Verein Deutscher Teichwirte e. V. (Reichsverband der deutschen Teichwirtschaft) néven új organizációban tömörült — alapszabályait a német halászati szaklapok közlik.

Ezen egyesülésnek tulajdonítják azt az eredményt is, hogy a német-magyar kereskedelmi szerződés megkötése alkalmával a pontyvám nem szállított le, és így a német tógazdák egy nagy veszélytől szabadultak meg. Ezt az eredményt elsősorban a fenti egyesület ügyvezető elnökének v. Hemskerck-nek tulajdonítják, aki már a szerződések hosszadalmas előkészítésének ideje alatt az illetékes köröknél közbelépett a német tógazdák érdekében.

(Neudammer Fischerei Zeitung aug. 2.)

A német tógazdák egyesülete júl. 14-én kelt körlevelet adott ki, amelyben a pontyarak rohamos esésével szemben a tógazdákat nyugalomra inti. Az áresést annak tulajdonítja, hogy a pontyot az idei nyáron túlkorán hozták piacra, s a nagybani ár a külföldi (magyar) behozatal következtében 50 kg-onként 110—120 M-ra esett, amivel szemben a termelői ár 60—95 M. lehet, holott a múlt, évben az 97—110 M. volt. Figyelmezteti a tógazdákat, hogy a pontynak túlkorán a piacra bocsátásával ne vesztegessek el a termést.

(Vogel. Korrespondenzblatt aug. 1.)

Ugyanezen lap újra sürgeti az ú. n. Beihandels Zwangot, kidomborítva azt a veszélyt, amellyel az utóbbi évek alatt erősen növekvő pontybehozatal a német termelést fenyegeti. Szemrehányást tesz, hogy a múltévben a birodalmi gazdasági tanács ezt a követelést elutasította, mert nem volt tisztában a helyzettel.

A cottbusi ülések a f. évi szeptember 4—7. közt tartanak, ahol a német haltenyésztők és halkereskedők a pontyértékesítés, propaganda, stb. tárgyalása végett és a pontybörze megnyitásához teljes létszámmal megjelennek.

Ezt megelőzően a német tógazdák egyesülete és a német halkereskedők egyesülete közösen egy felhívást bocsátottak ki, amelyben a korai lehalászások idejére, azaz szept. 20-ig a következő minimális irányárakat állapították meg (50 kg-onként):

Tükrös ponty termelői ár (a tógazdaságban átvéve)
90 M., nagykereskedői ár . . . . . 110 M.

¹ A. Seligo : Die Fischerei in den Seen, Flüssen und Strandgewässern Mitteleuropas. Stuttgart. 1925.

² Prof. D. Vinciguerra: Piscicoltura. (Nuova Enciclopedia Agraria Italiana) Torino 1929.

³ Főleg Arturo Malescalchi tanulmánya: Per lo sviluppo di una industria italiana. Anno VII. 1931 jan.—febr.

Porciós compó termelői ár (a tógazdaságban átvéve)
100 M., nagykereskedői ár . . . . . 125 M.
(Paul Vogel. Korrespondenzblatt aug. 15.)

A prémtenyésztés, mint a tógazdaságok melléküzeme annál inkább kifizeti magát, minél inkább sikerül az állat tartási költségeit apasztani. Reális jövedelmezőségi számításnál csakis a gereznaértékesítés vehető alapul, mert ha tenyészállat eladást kalkulálunk, akkor esetleg a remény túlzott lehet —, bár még ezidő szerint elég nagy a kereslet a tenyészállatok iránt is.

Halasgazdaságokban leginkább alkalmas tenyésztesre a nyerc, minthogy ez az állat a tapasztalat szerint egész éven át eltartható az értéktelen hulladék és szeméthallal. A nutriának már egyéb kiadós takarmány is kell és inkább mezőgazdasági üzemmel kapcsolatos halastavaknál tenyészíthető. A nutriát páronként kell bekerített helyen tartani, szabadon kitelepíteni nem ajánlatos, mert sok pusztul el és a tenyésztést sem lehet ellenőrizni. Kezdő tenyésztőknek ajánlatos, hogy eleinte kicsiben — 2 pár állattal kezdjék el az üzemet.
(Neudammer Fischerei Zeitung aug. 23.)

A kukoricával etetett pontyról ezelőtt pár évtizeddel azt tartották, hogy a húsa lágy, túlzásíros és a szállítást is kevéssé bírja. A mostani piac azonban azt mutatja, hogy az ily pontyok iránt a kereslet mindjobban emelkedik s a Magyarország- és Jugoszláviából szállított kukoricával etetett ponty mennyisége jelentősen emelkedett, s igen nagy távolságokra is kitűnően szállítható és tartányozható volt. Azt a következtetést vonja le a lap ebből, hogy szakítani kell a régi előítélettel és a közönség igényéhez kell alkalmazkodni.
(Vogel. Korrespondenzblatt júl. 15.)

A francia tógazdaságok szindikátusa a propaganda szervezése tárgyában felhívást bocsátott ki. Utal arra, hogy a termésértékesítés terén a következő tél folyamán nehézségekre lehet számítani; valószínű, hogy Németország felé a kivitel gyenge lesz vagy éppen semmi és így a belföldi piacon nagymennyiségű pontyot kell elhelyezni. Ennek érdekében minél sürgősebben kell emelni a belföldi fogyasztást, hogy az árak letörése elkerülhető legyen.

M. Hirsch javaslata alapján 10.000 példányban szándékoznak kiadni a pontyfogyasztás propagálására szolgáló brosúrát, amelyet egy ismert orvos előszavával látnak el. Ennek összeállítása végett az érdekelt tógazdákat egyrészt megfelelő adatok (halkészítésre vonatkozó receptek, különböző haltípusok fotografiái, halászatról, tógazdaságokról fényképfelvételek) beküldésére, másrészt a megszabott összegű pénzbeli hozzájárulásra kérik fel.

A brosúra el lesz helyezve, többek közt a szállodák halljaiban, orvosok, fogorvosok várószobáiban stb.
(Bulletin Français de Pisciculture aug.)
Illésy

SZEMÉLYI HIREK.

Változás a földművelésügyi minisztérium vezetésében. A Kormányzó úr öfömlétsége Mayer János eddigi földművelésügyi minisztert a kiscgazdák tárca nélküli m. kir. miniszterévé, ivádi Ivády Béla cs. és kir. kamarás, h. államtitkár és országgyűlési képviselőt pedig földművelésügyi m. kir. miniszterré ki-nevezte.

Egyesületünk elnöke a 33-as bizottság tagja. Tomcsányi Vilmos Pál dr., ny. igazságügyminisztert, orsz. képviselőt, az Országos Halászati Egyesület elnökét a 33-as szanáló bizottság tagjává választották. Nagy örömmel és megnyugvással regisztráljuk e hírt, hogy a halászat ügye és az ezt szolgáló intézmények öccellen-

ciája személyével képviselőhez, szószólóhoz jutottak a jelenleg oly fontos szerepet vivő szanáló bizottságban.

Személyi hírek. A Kormányzó úr öfömlétsége a magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére a vízügyi műszaki személyzet létszámában Sajó Elemér és Leheti Antal miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsosokat miniszteri tanácsosokká, Weszely Béla, Schranz János és Fischer Frigyes miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott királyi műszaki tanácsosokat miniszteri osztálytanácsosokká kinevezte.

TECHET RÓBERT

okleveles mérnök BUDAPEST

Vállalja HALASTAVAK tervezését és építését, régi tavak reorganizációját, tavak intenzív racionális kezelését, termések külföldi értékesítését, öntözések, lecsapolások tervezését és építését, földbirtokok felmérését, parcellázását, mérnöki és halászati szakvélemények készítését.

VIII., József körút 43. sz. II.

TELEFÓNSZÁM: József 429—22.

Hirdetmény.

A Szolnok Vidéki Felső-Tisza Halászati Társulat köz-
hírré teszi, hogy:

I. szakasz Tiszavalk, Tiszafüred, Poroszló, Tisz-
örvény, Tiszaszőlős, Tiszaderzs, Tiszánána és Sarud közsé-
gek határában gyakorolható Tisza folyó halászatijog folyó
év október elsején d. e. 10 órakor (1150 kh. vízterület);

II. ugyanezen szakaszban fekvő Kis-Tisza, Poroszló,
Lőrincfalva és Sarud községek határában 73 kh. vízterület-
ten gyakorolható halászatijog szintén október 1-én d. e.
10 órakor Tiszafüreden;

III. A II. szakaszban Abádszalók — Tiszabura közsé-
gek határában gyakorolható halászatijog 384 kh. vízterület-
leten Tiszaburán f. é. október 2-án d. e. 10 órakor;

IV. A III/1. szakasz Tisasüly, Tiszaroff, Kótelek és
Tiszabó községek határában elfekvő 1143 kh. vízterület
halászatijoga, továbbá;

V. A III/2. szakasz Fegyvernek, Nagykörű és Török-
szentmiklós községek határában levő 431 kh. élő Tisza
vízmeder halászatijoga Tiszaroffon október 5-én d. e. 10 órakor
mindenütt a község házában nyilvános árverésen 1932
január 1-től számított 6 év tartamára ki lesz adva.

Az árverési föltételek, szerződésminta és a Társulat
üzemterve Tiszaroffon megszerezhető.

Tiszaroff, 1931 szeptember 9.

Igazgatóság.

ÚJDONSÁGOK—VEGYESEK.

Haljelölési eredmények. Hivatkozással lapunk idei májusi, illetve júliusi számaiban (XXXII. évfolyam 51. és 66. lap) közölt haljelölési adatokra és eredményekre, újabban még a következő jelölt halak fogásáról kaptunk a Balaton Halászati Rt.-től jelentéseket és haljeleket:

1. 1931 június 2-án az Alsóörs alatti vizen Szőke Ferenc varsás halász kifogta az 1839. sz. kisebb fajta földművelésügyi minisztériumi haljellel megjelölt tükrőspontyot, mely 25 cm hosszú és 30 dgr súlyú volt.

2. Ugyancsak június 2-án a badacsonyládbi fürdő melletti nádas előtt Szőke András varsás halász az 1870. sz. hasonló haljellel megjelölt pikkelyes pontyot fogott, mely 32 cm hosszú és 49 dgr súlyú volt.

3. 1931 július 23-án a mótoros háló kifogta Ábrahám szőlőhegy alatt a 353. sz. hasonló jellel ellátott tükrőspontyot, mely 38 cm hosszúság mellett 90 dgr-ot nyomott.

A Halászat fent hivatkozott számaiban közölt adatok szerint az 1839. és 1870. sz. haljeleket 1930 nov. 20-án Fonyódtól északnyugatra a Balatonba bebocsátott 15—20 dekás iharosi származású pontyok kapták, a 353. sz. jelet pedig 1930 december 10-én Balatonföldvártól északnyugatra bebocsátott balatonföldvári tógazdaságtól származó kb. 22 dgr súlyú ponty viselte.

Az 1930 év vége felé megjelölt és a Balatonba bocsátott 155 drb ponty közül tehát eddig összesen 7 drb került elő, mind igen szép gyarapodást mutatva a rövid idő alatt.

Dr Unger Emil.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-től nyert értesítés szerint *augusztus* hó folyamán a *nagybani* halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	nagy	2:00—2:10	P
	közép	1:85—1:90	"
	kicsi	1:60—1:80	"
Édesvízi jegeltponty	nagy	1:50—1:60	"
	közép	1:50—	"
	kicsi	1:20—1:40	"
Balatoni fogassüllő	I. oszt.	7:00—	"
	II. oszt.	4:40—	"
	III. oszt.	3:20—	"
	IV. oszt.	3:00—	"
Dunai süllő	I. oszt.	4:00—	"
	II. oszt.	3:00—	"
	III. oszt.	2:40—	"
	IV. oszt.	2:00—2:20	"
Harcsa	nagy	3:00—	"
	közép	2:28—	"
	kicsi	1:60—2:40	"
Csuka	nagy	— — —	"
	közép	— — —	"
	kicsi	— — —	"
Compó	... ..	— — —	"
Márna	... ..	— — —	"
Kecsege	... ..	1:20—3:00	"
Kárász	élő	— — —	"
	jegelt	— — —	"
Őn	... ..	1:20—1:60	"
Balatoni keszeg	... ..	0:60—0:70	"

Forgalom élénk, irányzat kissé javuló.

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK R.-T.
BUDAPEST, V., SZÉCHENYI-UTCA 1.

TELEFÓN: AUTOMATA 809—21. SZ.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból SZÁLLIT tenyésztésre nemestörzsű egynyaras és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsaivadékokat, fogassüllő-ivadékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Őrspuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogy-szentmiklós, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ R.-T. HALNAGYKERESKEDÉS BUDAPEST

Telep és iroda: Elárusító hely: Központi iroda:
IX, Csarnok-tér 5 IX, Közp. vásárcsarnok V, Széchenyi-u 1
T.: Aut. 809—22.

Telefonszám:

Nappal ■ Aut. 856—36.
Éjjel ■ Aut. 591—22.
Szállítási osztály József 687—16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

ZIMMER FERENC BUDAPEST IX. KER. KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelthalat

Telefonszámok:

Központi vásárcsarnok: Automata 854—48.
Fióküzlet: V., József-tér Automata 816—79.
Iroda: VIII., Horánszky-utca 18. J. 335—39.

HALKERESKEDELMI R.-T.

STEINER MÁRKUS HALNAGYKERESKEDŐ

Bizományi eladásokat is kedvező feltételek mellett vállal el. Telefon: Aut: 866—19.

Veszek és eladok bármily mennyiségű élő- és jegelthalat. Iroda: IX., Erkel-utca II.

Budapest, IX. ker. Központi vásárcsarnok.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, para-fa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA R.-T.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7 A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között Telefon: Aut. 843—10.

Fióküzlet: VII. Thököly-út 16 szám A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt Telefon: József 361—71.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

Telefón:
IRODA: AUT. 850—71.
ÜZLET: AUT. 855—84.

BUDAPEST IX. KER. KÖZP. VÁSÁRCSARNOK